

СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ТУРИЗАМ (7)

МОДЕЛИ СПОРТСКОГ РАЗВОЈА

Канадски модел:

- Рекреативни спортови,
- Организовани такмичарски спортови (аматерски) и
- Спортови високог квалитета (професионални).

Британски модел спортског развоја

4 категорије:

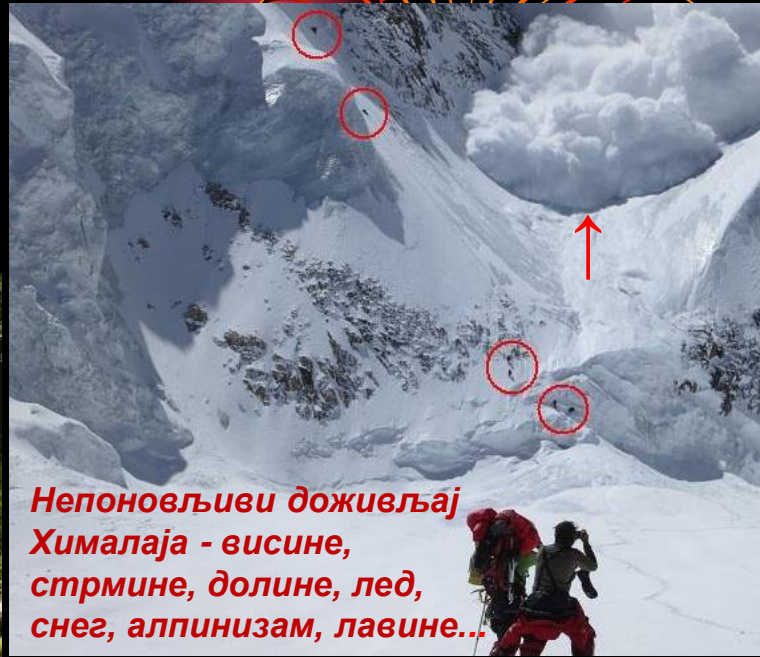
- основа,
- учествовање,
- извођење и
- мајсторство.

СПОРТСКИ РАЗВОЈ НА БАЗИ ДОСТУПНИХ ТУРИСТИЧКИХ РЕСУРСА

- Рељеф, море, ваздух - покретачи спортског развоја:
  - * Хималаји, Алпе, екстремно скијање, вожња даске на таласима (сурфинг),
- утицај спортова на развој опреме и обрнуто,
- изградња вешт. стена и затвор. објеката за скијање ...

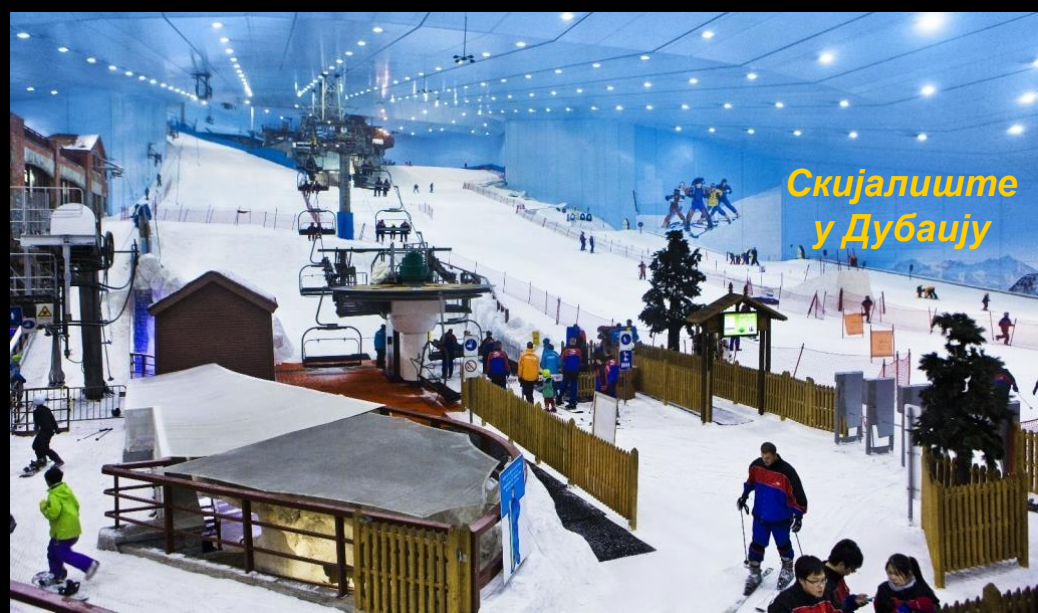
Непоновљиви доживљај Хималаја - висине, стрмине, долине, лед, снег, алпинизам, лавине...

Планински бициклизам и како пренети бицикл

... свега има ... , то истина, ...

Скијалиште у Дубају

СПОРТСКИ РАЗВОЈ КАО РЕЗУЛТАТ ПОСЕТА ТУРИСТИЧКИМ РЕСУРСИМА

1) Природни ресурси - активни одмор може бити основ за спортски развој
- путовање због природних ресурса - роњење, алпинизам, скијање ... ски школе ...
градња инфраструктуре ...

2) Антропогени ресурси

- Примери**
- * Нови Брансвик – 4 простроне целине, 20 центара, 50 активности, 24.000 запослених
  - * Вештачке ски стазе (у В. Британији преко 120 вештачких стаза)
    - Снежна купола у Тамворту – 150 m дуга и 30 m широка, 364 дана; 3.000 посетилаца недељно
  - * Затворени базени – Тропикана у Ротердаму – 364 дана, 10.000 m², 150 запослених, 600.000 посет. год.

ТУРИЗАМ ПОКРЕТАЧ РАЗВОЈА СПОРТА КРОЗ ПРОГРАМЕ И ИНСТРУКЦИЈЕ

- * у САД сваке године 11 мил. деце кроз летње кампове
- * у Немачкој “Остани у форми”, “Кондиција на одмору”
- * “Научи да играш” - В. Британија - пакет аранжман уз куглање, играње голфа и тениса - странци и домаћи
- * Недеља на тениском ранчу Џона Њукомба - 4000 \$,
- * Голф клуб Ла Манга на Коста Бланки - 1.400 ha.

Летњи камп за децу у Грчкој – Халкидики – Касандра – Неа Фокеа

Ла Манга

2014 IN NUMBERS

Ла Манга

ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ – СТИМУЛИСАЊЕ СПОРТСКОГ РАЗВОЈА

- Туризам помаже развоју

- * *Портсмаут – бродови, сурфовање, бициклизам, тријатлон;*
- * *Висококвалитетни објекти стимулишу спортски развој – Шефилд у Енглеској.*

УТИЦАЈ ПОЗНАТИХ СПОРТИСТА И ТРЕНЕРА НА СПОРТСКИ РАЗВОЈ

- Многи играчи аматери, као и тренери путују да би више научили и напредовали;
- Многи спортски догађаји се организују ради популаризације
- * *Светски куп у крикету за жене 1988., Аустралија.*

ФАКТОРИ КОЈИ ОТЕЖАВАЈУ СПОРТСКИ РАЗВОЈ

- Недостатак ресурса:

- *велики трошкови путовања, недостатак времена, физичка ограничења (здравље), породична ситуација, незаинтересованост;*
- *важно је постојање објекта – посебно за локално становништво.*

- Сегментираност спортског туризма као делатности:

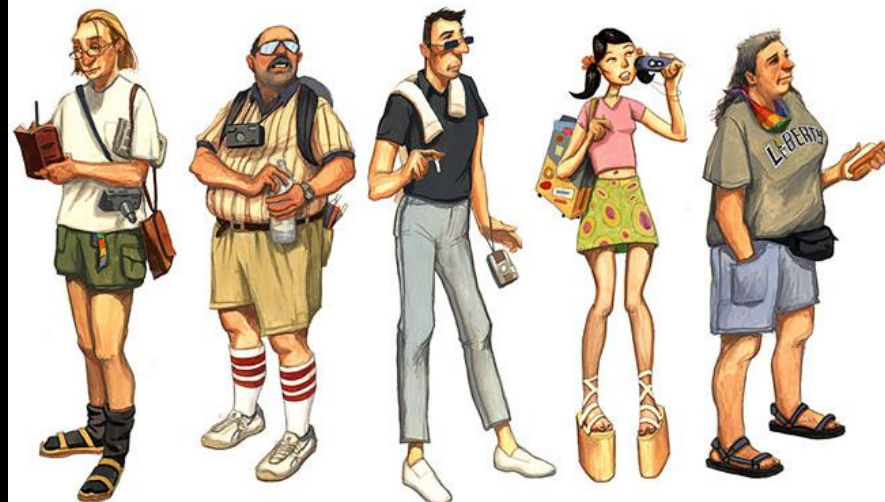
- *раздвојеност спорта и туризма.*

СОЦИО-КУЛТУРНИ УТИЦАЈИ СПОРТСКОГ ТУРИЗМА

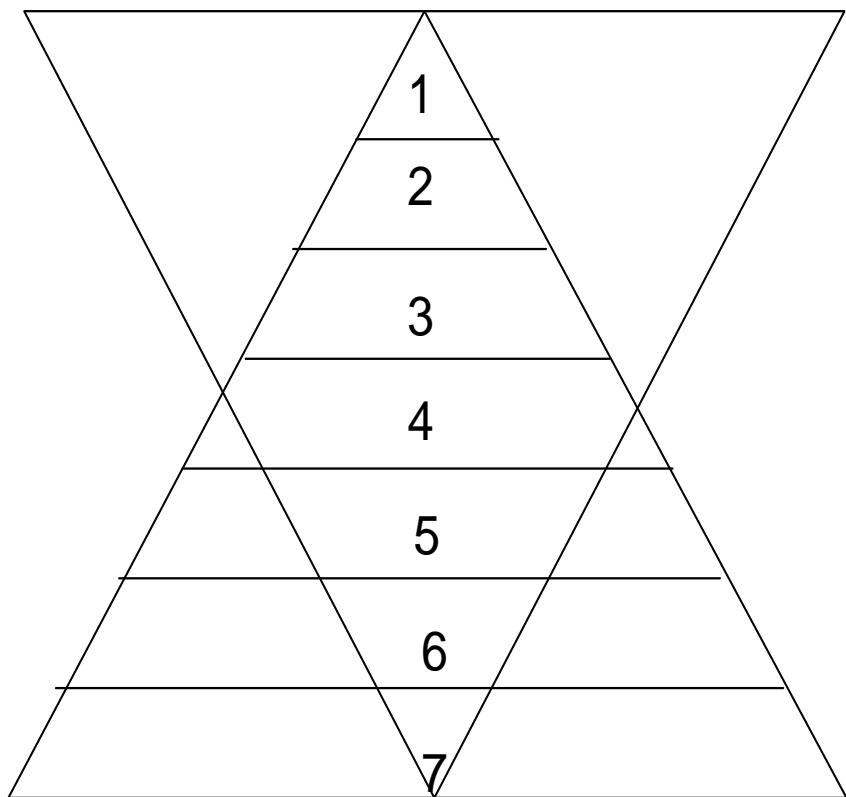
- 1 – истраживачи,
- 2 – елитни,
- 3 – неконвенционални,
- 4 – необични,
- 5 – почетни масовни,
- 6 – масовни,
- 7 – чартер.

ТИПОЛОГИЈА ТУРИСТА

ОДГОВОР ДОМАЋИНА:

- еуфорија,
- апатија,
- досада,
- антагонизам.

СОЦИО-КУЛТУРНИ УТИЦАЈИ СПОРТСКОГ ТУРИЗМА

ПОЗИТИВНИ – РУРАЛНИ

- Промена делатности - опада значај сточарства.
- Удружење фармера у Аустрији - бициклизам, шетње, ...
- Удружење фармера у Велсу - излети, голф, глин. голуб.
- Носачи на Хималајима.

ПОЗИТИВНИ – УРБАНО

- Барселона - 4 елемента: 1) аеродром и реконструкција осталог саобраћаја; 2) хотели, конгресни објекти, интегрисана понуда; 3) у граду и околини – обала, централни део града, предграђа, телекомуникације; 4) промоција града и Каталоније.
- Фриментејл - трка једрењ. - промоц.

ПСИХОЛОШКА КОРИСТ ДРУШТВА

- Лилехамер

КУЛТУРНО РАЗУМЕВ. - крикет Инд.

ОЧУВАЊЕ И ОБНОВА ТРАДИЦИЈЕ -

- Мејн у САД - стари једрењ., Вануату

САНКЦИЈЕ - апартхејд

Барселона

Улагања у урбану обнову Барселоне (1986-2010) (\$ 000.000)

јавне и приватне инвестиције за Игре 1986-1992.		улагање у инфраструктуру 1992-2004.		инвестиције после Игара 2004-2010.	
обале и паркови	673	инфраструктура животне средине	930	инфраструктура животне средине	1.800
телекомуникационе услуге	1.375	телекомуникације	2.036	морска обала	750
станови, канцеларије	1.556	међународни возови	1.658	међународни возови	2.100
хотели	1.336	проширење аеродрома	952	проширење лука	800
спортска опрема, објекти	976	електро мрежа	841	скретање реке Љобрегат	1.500
културне и здравствене установе	237	путна мрежа	589	сређивање планина	720
транспорт	4.507	метро, возови, трамваји, аутоб.	1.502	јавни превоз	7.295
		остало	1.394	званичан сајт	2.675
укупно	10.660		9.872		17.640

ЗНАЧАЈНИ СПОРТСКИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ КОЈИ СЕ СВАКЕ ГОДИНЕ ОДРЖАВАЈУ У БАРСЕЛОНИ:

- Међународни поло турнир у Реал поло клубу (јануар),
- Мотокрос у затвореном у Арени Сан Џорди (јануар),
- Тениски турнир Комте де Годо у Реал тенис клубу (април),
- Недеља олимпијског једрења (април),
- Мото-трке слободни стил у Палати Сан Џорди (мај),
- Ваздушне трке Ред бул - светска серија (мај),
- Трофеј Комте де Годо у једрењеу у Реал наутич. клубу (мај)
- Трофеј Зегна у једрењу у Реал наутичком клубу (мај),
- Регата Фреиксенет једрење у Реал наутичком клубу (мај),
- Волта бициклистичка трка кроз Каталонију (мај),
- Међународни пливачки трофеј Барселоне у пливачком клубу Сант Андреу (јун),
- Фудбалски Трофеј гарда Барселоне на Олимпијском стадиону (август),
- Трофеј Жан Гампер на Камп ноу (август),
- Међународно такмичењеу скоковима у Барселони у Реал голф клубу (септембар),
- Бициклистичка трка на Монжуик (октобар),
- Међународни поло турнир у Барселони у Реал поло клубу (октобар),
- Међународни затворени Ендуро Мовистар у Палати Сант Џорди (октобар) и
- Светске трке једрењака сваке четврте године (новембар).

Олимпијски стадион у Барселони

Поред ових редовних спортских програма повремено се одржавају и друге спортске манифестације попут: Лиге шампиона у фудбалу, Евролиге у кошарци, Евролиге у рукомету, Светског шампионата у пливању, Такмичење ватрогасаца и полицајаца, Европски хокејашки куп и многе друге.

*Директни економски ефекти Зимских олимпијских игара
Солт Лејк Сити 2002. (1996-2003)*

<i>Извор</i>	<i>Директни ефекти US \$ (000.000)</i>	<i>Део који је напустио територију домаћина US \$ (000.000)</i>	<i>Стварни директни ефекти US \$ (000.000)</i>
Организациони комитет ОИ	1.240	435	804
Инвестиције у инфраструкт.	435	109	326
Трошкови посетилаца	348	231	117
ТВ преноси	99	50	49
Државне донације	17	-	17
Укупно	2.100	800	1.300

Извор: www.olympic.org

Број посетилаца и учесника (?) на Олимпијским играма

<i>Град домаћин</i>	<i>Број посетиоца</i>	<i>Број учесника</i>	<i>Укупно</i>
Атина 1896.	30.000	241	30.241
Лос Анђелес 1984.	688.760	28.460	717.220
Сеул 1988.	240.000	39.332	279.332
Барселона 1992.	422.666	55.000	477.666
Атланта 1996.	895.557	72.543	968.000
Сиднеј 2000.	418.000	57.000	475.000
Пекинг 2008.	600.000	60.000	660.000

Извор: www.barcelonaturisme.com

НЕГАТИВНИ (социо-културни) УТИЦАЈИ

- једни раде други одмарају,
- привлачнији рад на плажи,
- градња и уређење терена и стадиона - исељавање,
- изградња хотела и викендица,
- цене,
- угрожавање животне средине,
- закрчење у саобраћају, бука, смеће, криминал,
- нови послови не одговарају знању становништва,
- недостатак културног разумевања - облачење, језик, обичаји, традиција,
- насиље - навијачи, играчи.

СПОРТСКИ ТУРИЗАМ ЗА СВЕ - сиромашни, затвореници, зависници...

КУЛТУРНА ХОМОГЕНОСТ - хегемонија
- глобализација

УТИЦАЈ СПОРТСКОГ ТУРИЗМА НА ОКРУЖЕЊЕ

~ БРИГА ЗА ПРИРОДНО ОКРУЖЕЊЕ

- + УГРОЖАВАЊЕ РАЗНОЛИКОСТИ БИООКРУЖЕЊА,
- + ЕФЕКАТ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ,
- + УГРОЖАВАЊЕ ОЗОНСКОГ ОМОТАЧА,
- + ЗАГАЂЕЊЕ ВАЗДУХА, ВОДЕ И ЗЕМЉИШТА,
- + ПРЕКОМЕРНА ПОТРОШЊА РЕСУРСА.

ОДРЖИВИ ТУРИЗАМ!!!

~ ПОРАСТ ЗНАЧАЈА СПОРТОВА КОЈИ СЕ ОДВИЈАЈУ У ПРИРОДИ

- + СВЕ ВЕЋИ БРОЈ РАЗЛИЧИТИХ СПОРТОВА У ПРИРОДИ,
- + СВЕ ВЕЋИ БРОЈ ИНДИВИДУАЛАЦА,
- + ЧЕШЋИ КОНФЛИКТИ УЧЕСНИКА И АКТИВИСТА ЗА ЗАШТИТУ.

~ ШТЕТЕ И “НОСЕЋИ КАПАЦИТЕТ”

~ УТИЦАЈ СЕЛА ЗА ОДМОР И СПОРТОВА

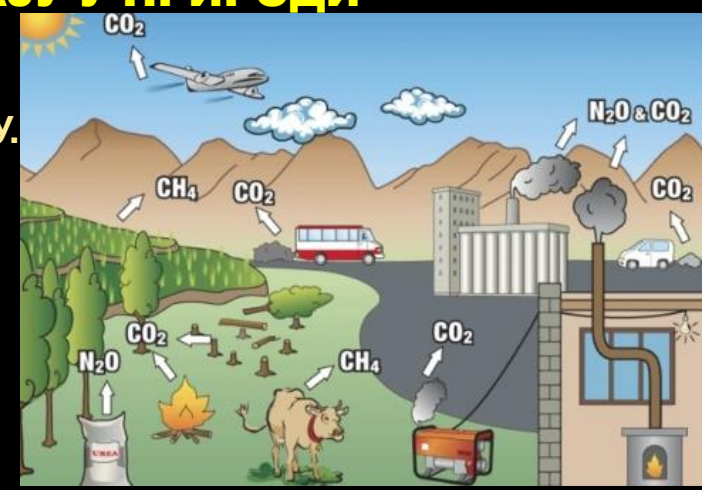
- + СЕЛА 400 ДО 600 ha,
- + ГОЛФ – ВЕЛИКИ ПРОСТОР (50 ha, 25.000 голф терена); ДОСТА ВОДЕ У СУШНИМ ПРОСТОРИМА,
- + ПЛАНИСКИ БИЦИКЛИЗАМ,
- + СКИЈАЊЕ – У АЛПИМА 40.000 СКИ СТАЗА, 15.000 ЛИФТОВА,
- + СПЕЛЕО-ТУРИЗАМ,
- + РЕКРЕАЦИЈА НА ВОДИ ...

~ МИНИМИЗИРАЊЕ НЕГАТИВНИХ ЕФЕКТА

- + СТРОГЕ (ТВРДЕ) МЕРЕ – И ЗАБРАНЕ И СТРОГИ УСЛОВИ,
- + БЛАЖЕ (МЕКЕ) МЕРЕ – ЕДУКАЦИЈА, БРОШУРЕ, ИНФОРМ.

~ УТИЦАЈИ НА УРБАНО ОКРУЖЕЊЕ

- + КОПЕНХАГЕН СТАДИОН; ОИ СИДНЕЈ.

ЕФЕКАТ СТАКЛЕНИКА

ЗДРАВСТВЕНИ УТИЦАЈИ СПОРТСКОГ ТУРИЗМА

ХАЛ УТВРДИО ПЕТ СЕГМЕНАТА ТРЖИШТА ЗДРАВСТВЕНОГ ТУРИЗМА:

- 1. СУНЦЕ И ЗАБАВА, 2. ЗДРАВСТВЕНЕ АКТИВНОСТИ** (ОВА ДВА СЕГМЕНТА УКЛАПАЈУ СЕ У КОНЦЕПТ АКТИВНОСТИ ТОКОМ ОДМОРА),
- 3. ПУТОВАЊЕ ЗБОГ ЗДРАВЉА,**
- 4. БАЊСКИ ТРЕТМАНИ** (ОВА ДВА СЕГМЕНТА ФОКУСИРАНА НА ЗДРАВЉЕ, АЛИ СА СПОРТСКИМ АКТИВНОСТИМА) И
- 5. МЕДИЦИНСКИ ТРЕТМАНИ** (НИЈЕ У ПРАВОМ СМISЛУ СПОРТСКИ ТУРИЗАМ)

ПОЗИТИВНИ УТИЦАЈИ

- 1) надоместити недостатке, 2) наградити себе,
- 3) психички и физички одмор, 4) унапредити потенцијале.

Ови ефекти повезани са три фактора:

- а) физиолошки фактори, б) психолошки и в) друштвени.

НЕГАТИВНИ УТИЦАЈИ

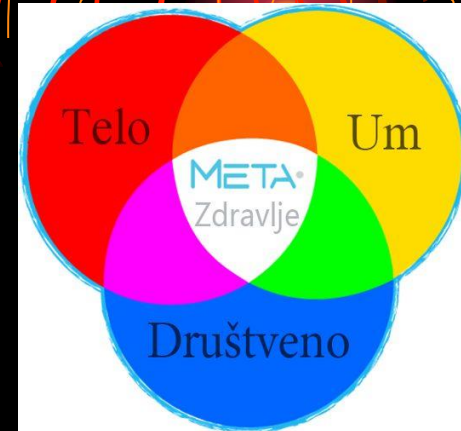
1. преувеличавање утицаја, 2. дуготрајно и напорно вежбање повећава број повреда,
3. неке активности посебно авантуристичке опасне (велике висине, алпинизам, сплаварење, високе температуре, роњење ...),
4. лоша опрема.

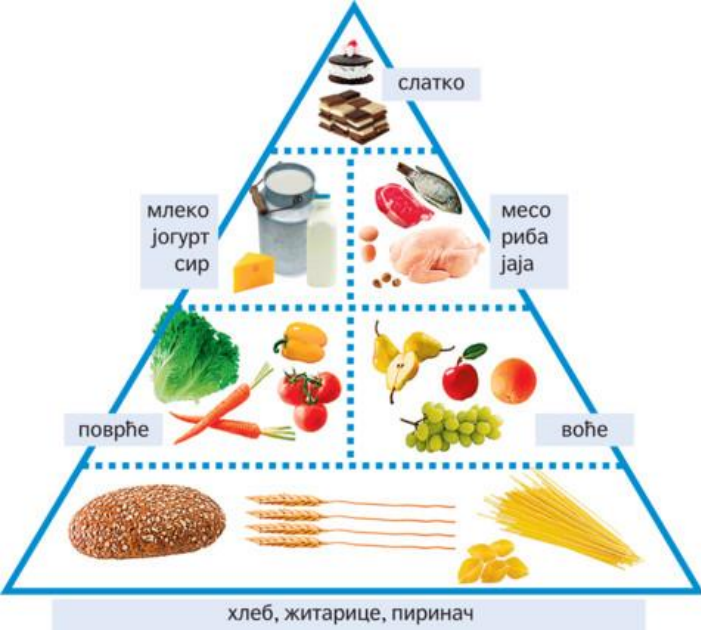
ЗДРАВСТВЕНИ И КОНДИЦИОНИ ОДМОРИ

Здравствене фарме и хотели; Традиционалне бање; Центри таласотерапије.

СПОРТСКИ ТУРИЗАМ ЗА ЉУДЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

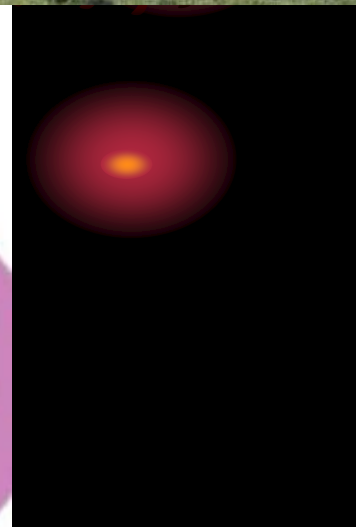
СПОНЗОРСТВА У БОРБИ ПРОТИВ БОЛЕСТИ

МЕТА ЗДРАВЉЕ

- интегративан приступ здрављу
(активно учешће у свом животу)

Mentalna snaga:
pozitivnost, ciljevi,
akcija

ozdravljenje

Duhovna snaga:
vera, svrha,
intuicija

ozdravljenje

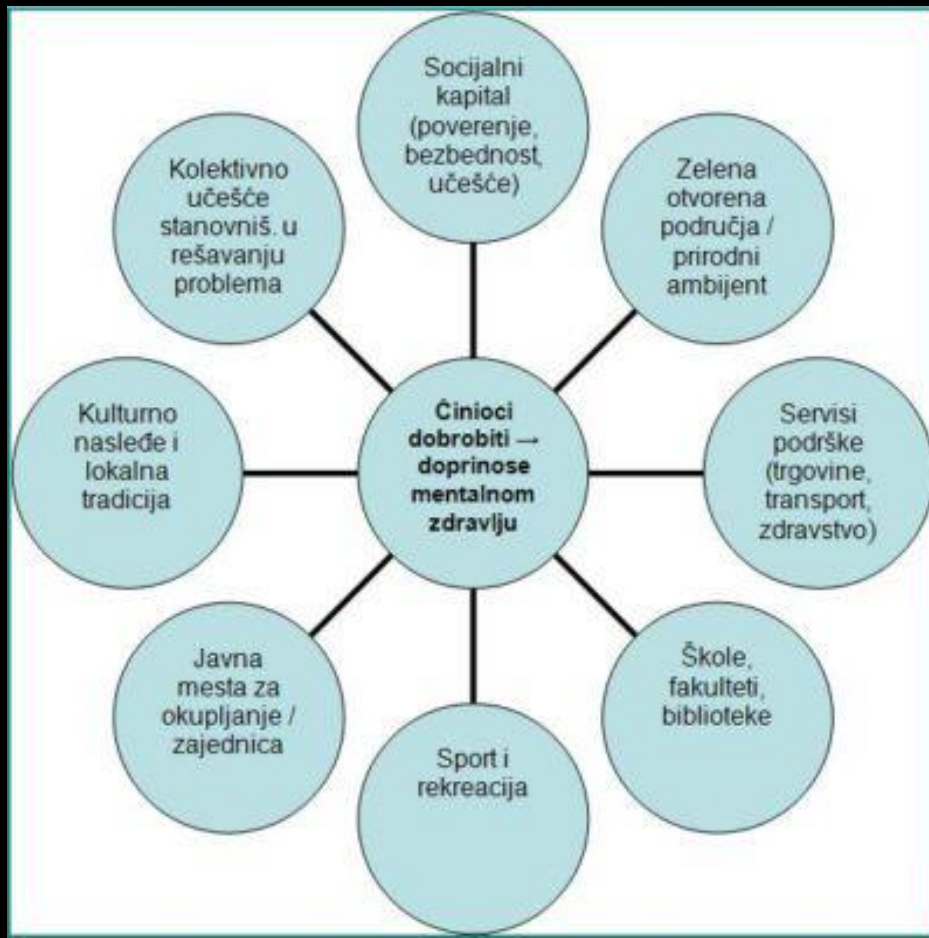
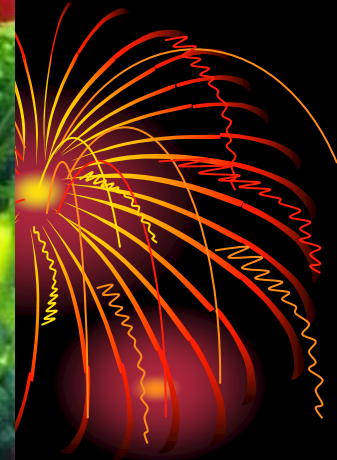
Zdravlje
i šta ga narušava:
simptomi i oboljenja,
emocionalna opterećenja,
stres, traume i izazovi

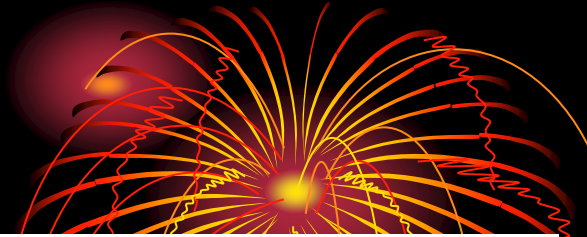
Fizička snaga:
ishrana, vežba,
zdravo okruženje

ozdravljenje

Emotiva snaga:
oproštaj, katarza
oslobdjanje od prošlosti

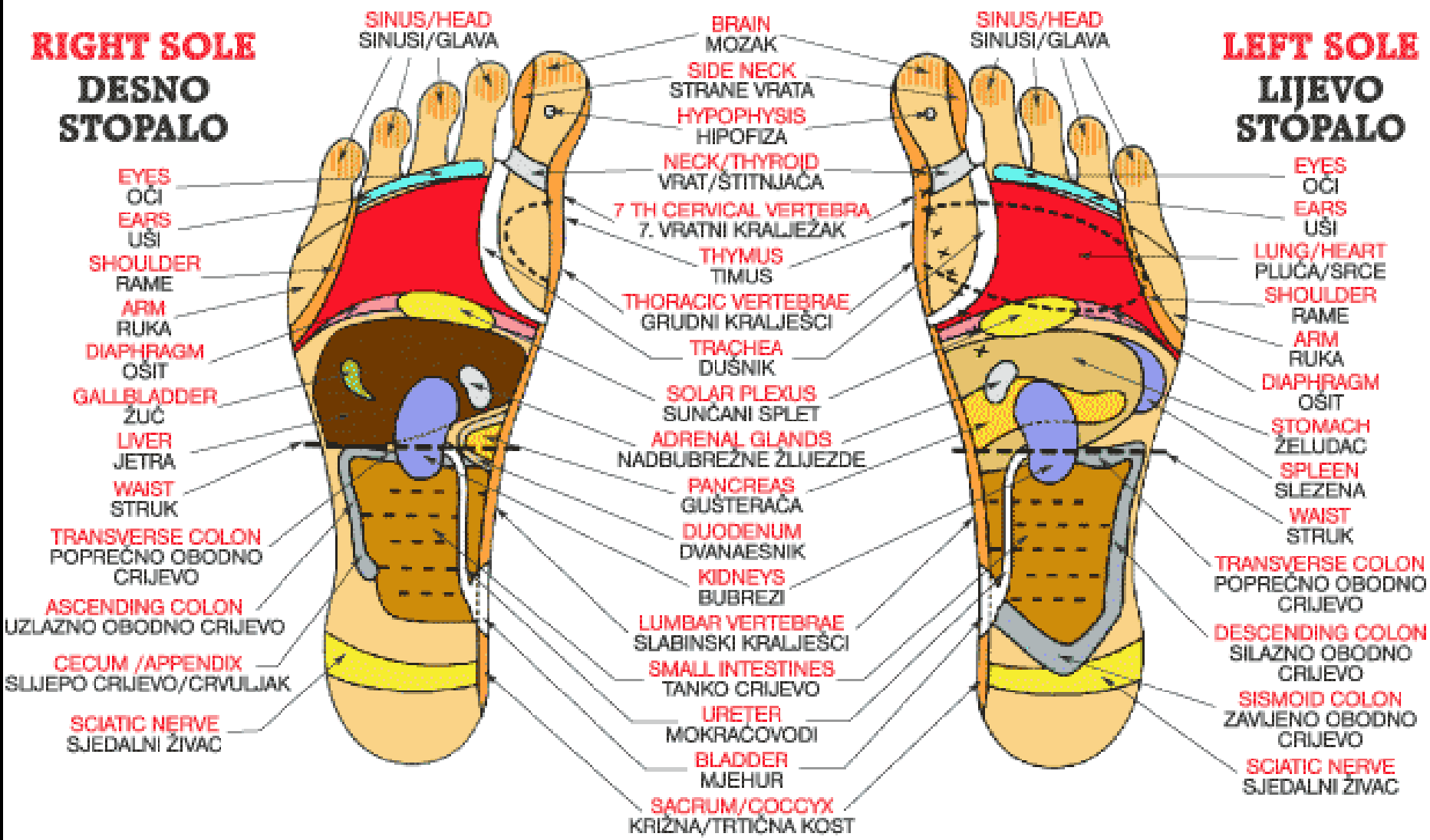
ozdravljenje

RIGHT SOLE
DESNO
STOPALO

LEFT SOLE
LIJEVO
STOPALO

Negative Emotions Creation Cycle

The reductive and destructive cycle of the five elements

